

Neka zapažanja povezana uz pregled orgulja

Kao član ekipe koja je prikupljala podatke o orguljama na području Zagrebačke nadbiskupije (Međimurje, Varaždin s okolicom, Podravina), uključujući i članove ekipe koja je djelovala u Primorju, želim u ime članova obiju ekipa zahvaliti župnicima, odnosno čuvarima crkava i kapela, koji su nas susretljivo primili i omogućili nam izvršiti povjereni posao. Zao mi je što jedna grupa svećenika nije dozvolila pristup do orgulja (premda je jedan član ekipe imao imenovanje Duhovnog stola), jer nije bilo očekivati da svećenici neće htjeti razumijeti ulogu koja je bila povjerena orguljaškoj ekipi, isto tako ni ljude s kojima su se susreli, dakle ni svoju obavezu prema takvom zahvatu.

Prikupljanje podataka o orguljama organizirano je u prvom redu radi znanstvenih i kulturnih motiva: da se dobije uvid u broj, stanje i vrijednost pojedinih instrumenata. Međutim od izvršenog će posla moći imati koristi i crkvene ustanove. (Kratki izvještaj o pregledu orgulja dostavljen je Duhovnom stolu Zagrebačke nadbiskupije.) Svaki će župnik moći zatražiti potrebne podatke o orguljama, savjet kako da organizira čuvanje i popravak orgulja, kome i pod kojim uvjetima da povjeri popravak orgulja itd.

Nije, mislim, na odmet kratko se osvrnuti i na činjenično stanje orgulja.

U Međimurju, Varaždinu s okolicom i Podravini veliki broj župnih crkava, pa i kapela, imaju orgulje. Na tom je području pregledano oko 110 orgulja. Od pregledanih instrumenata u dobrom (ili

donekle dobrom) stanju je otprilike jedna trećina; više od toliko je izvan upotrebe; od preostalog broja djelomično je moguće koristiti koji registar. Za takvo su stanje orgulja uzrokom brojni i raznovrsni razlozi. Bilo bi ih korisno ispitati. Korisnije je svakako (to bi bilo zaista potrebno) ispitati mogućnosti i tražiti načina kako obnoviti one instrumente koje je još moguće obnoviti. Neispravan je stav prema orguljama ne samo vrlo skup nego i odgovoran, budući da orgulje kao glazbeni instrumente sadrže u svakom slučaju veliko materijalno i duhovno bogatstvo.

Isto je tako teško i pitanje orguljaša. I oni su vrlo rijetki, rjeđi od orgulja u ispravnom stanju. Ljudi se, inače, rado sjećaju nekadašnjih orguljaša i predvoditelja pjevanja na bogoslužju (kantor).

Prihvatajući sadašnju situaciju kakva jest (bez obzira što je u svakom slučaju ljudske povijesti, pa tako i života pojedinih ljudi ona njihova relativno najteža) svejedno treba ustvrditi da i u naše vrijeme postoje određene mogućnosti koje bi trebalo iskoristiti. Imamo Institut za crkvenu glazbu, ustanovu koja školuje orguljaše; imamo orguljare kojima se može povjeriti popravak, odnosno restauracija orgulja i napokon (novoimenovani) Odbor za crkvenu glazbu, tijelo koje bi moglo uspješnije doprinosti u koordinaciji važnijih inicijativa i zadataka koji nam se danas nameću.

NOVO

NOVO

NOVO

Lovro Županović: Hrvatska misa za dvoglasni ženski ili četveroglasni mješoviti zbor (Verzija 1972). Partitura — 10 ND; dionica — 3 ND. Naručuje se kod: Hrvatsko književno društvo Sv. Ćirila i Metodaja, Trg kralja Tomislava 21, 41000 Zagreb ili Institut za crkvenu glazbu, Kaptol 29, 41000 Zagreb